

Smrt Bismarckova a Rakousko.

Býval-li živý Bismarck po celý lidský věk, od roku 1850—1890 — démonem přeosudným, podobá se, že i duch nebožtka Bismarcka ještě dlouho zde strašiti bude v německých pivnicích, radnicích a redakcích, sužeje a znepokojuje myslé bojačnických státníků říše naší jako uhrančivý "upír" báje slovenské.

Zaznamenali jsme již výsoco charakteristický fakt, že ani pruské novinářstvo není smrti Bismarckovou tak dojata a nepíše o něm takové přemrštěné chvalo zpěvy jako německo-židovský tisk rakouský od "Bohemie" až po vládní "Fremdenblatt". Ne jinak, než jakoby Bismarck byl býval nejznámějším státníkem, nejlepším vlastencem a dobrodin- cem habsburského mocnářství. A on zatím byl od počátku až do konce svého života jeho zapřísáhlým nenávisníkem a nepřitelem. Větším a nebezpečnějším než před sto lety sám uchvatitel našeho Slezska, král pruský Bedřich II.

Abý tak byl dnes před 32 lety, kdy král pruský Vilém I. s Bismarckem konal přehlídku svého vítězného vojska před zdrcenou a na smrt zděšenou Vídní, — aby tak byl tenkrát někdo tomu krvácejícímu Rakousku prokovoal: Po 32 letech bude jmenem toho Vídně její měšťanosta hořekovati nad smrtí vítěze králové-hradeckého, budou noviny vídeňské v nehlubším smutku oplakávati mrtvého Bismarcka jako bystot nejdražší a nenahraditelnou, ba i vládní rakouské listy budou celé bez sebe nad zánikem tohoto německého Napoleona.

A přece nemožné je dnes skutkem. Tak daleko to došlo s Rakouskem, tak se mu odsluhují ti jeho miláčekové, k vůli nimž po bitvě kralohradecké zavolalo Sastka Beusta, aby jim zde upravitel co nejpohodlněji byl a Slovany rakouské "přítlačil ke zdi". Veškeré německo-centralistické a německo-nacionální Německo rakouské ovesňuje se dnes již černým florem a vine věnce na rakev téhož Bismarcka, který roku 1866 toužil zasaditi Rakousku ránu až k samému srdci. Tak vypadá ten německý tmel a to německé sloupoví ubohé Austrie!

"Neue Freie Presse" ve svém nekrologu bismarckovském skvostně se poděkla. Jakou to ránu krutou zasadil prý Bismarck rakouským Němcům tím, že po bitvě kralohradecké vyhostil Rakousko z Německa! "Všecky naše boje a všecky naše krise — našlika hlavní orgán německé obstrukce — "mají svůj původ v tom, že vyloučením německo-rakouského kmene z Německa změnilo se také od základu postavení Němců v Rakousku a že rakouští státníci až po tento den nedovedli najiti správnou formulu pro změněné toto postavení Němců rakouských.

Skoro doslova tak, jen že o něco upřímněji ulevil si právě před 30 lety (2. srpna 1868) na třetí všenecké slavnosti střelecké Nestor německo-ústavácké strany a žurnalistiky Ignác Kuranda ve Vídní: "Kam nás to osud zavrh! bďoval. A jaké jsou následky našeho vyloučení z Německa? Dokud jsme byli německým územím spolkovým, dotud německé národnosti v něm přebývajících měli slušný respekt před námi Němci; cítili, že jsou menšinou ve velickém Německu, že za námi Němci rakouskými stojí veliký mocný a sebevědomý národ a proto se musily podrobit, vpravit ve svůj osud, býti skromnými a tichými. Ale dnes, když jsme my Němci rakouští odtřezáni od ostatních Němců! Dnes tito slovanští národové s hrorým úsilím pozvedají své nároky a my Němci musíme s těmito národnostmi bojovat muž proti muži za svůj jazyk, za výchovu svých dětí, za zabezpečení budoucnosti svých rodáků. Dejž bůh, aby zápas ten zůstal jen politickým a nezvrhl se ve fysický. Jsou takovéto poměry důstojny národa, jakým jest německý? Sluší se takovéto poměry udržovati? Nikoli! Toť nemožné. Nebudeme-li my Němci, čili Rakusané, i mimo hranice černo-žluté k sobě za jeden muž státi, aby zbudován byl znovu most, který by rakouské země spojil znovu s Německem spojil, pak, pánové, mohli bychom se dožiti tragického příkladu, kterak toto německé Rakousko propadá osudu ruských provincií baltických anebo osudu Elsas a Lotrinek. Jest naší povinností, sbrániti takovému nebezpečí, jest to popředně povinností

nás Rakusanů a já si vám troufám dáti jmenem milionů stejně smýšlejících mužů ujistění, že jsme odhodláni hájiti svého dobrého práva a že čekáme pouze na hodinu, kdy bude nám opět možno s ostatním Německem se spojití."

Tak mluvil za přítomnosti rakouských ministrů Giskry a Herba — nikoliv Schoenerer neb Wolf nějaký, nýbrž vůdce "státnícké" německo-centralistické strany vládnoucí tehda v Cislajtánii a katanující nás nejburtálnější persekucí.

Tázeme se "Neue Freie Presse" co "nělo a mohlo Rakousko pro Němce zdejší ještě více učiniti nežli učinilo roku 1868, kdy tu na prestolech moci seděli Herbštové, Giskrové, Ungrové a Lasseroové, kteří nám ku našim požadavkům a nárokům odpovídali žaláři, výměnečnými stavy a dragónádami? —

A v čem záležely ty "hrozné" nároky většiny národův slovenských?

Záležely v tom, že Slované žádali pro sebe stejné právo, stejnou svobodu, stejný loket — jakým si zde děliti Němci.

Záležely v tom, že jsme zde nechtěli býti otroky, nýbrž rovně občany, že jsme zde nechtěli snášet nad sebou hůl poručnický byrokratův, alebrž toužili po samosprávě občanské v obci, okresu a zemi.

To byly ty hrozné nesnesitelné poměry, jaké zde ubohé Němce přiváděly k zoufalství: oni neměli býti na dále privilegovanými našimi karabáčnickými, oni měli býti s námi rovnoprávními spoluobčany.

To byl ten "děsný" následek vyloučení Němců rakouských z Německa, že měli se vzdát karabáče a podát nám ruky ku spolutžení v rovném právu, rovně svobodě.

A to jsou všechny ty "naše krise a všechny ty naše boje" — o nichž mluví "Neue Freie Presse" — že bývali "otroci" přišli ku sebevědomí a strhali pouta svá a že vlády rakouské nejsou více s to, najiti "formulu", jak by jim je znovu narazily a přikovaly a pány Němce znovu na prestol všemo- houcích otročnicků dosadili.

O to se točil boj za života Bismarckova, o to se točil v Rakousku dnes po smrti jeho dále. Velikonočným furem posedlí hegemonové němečtí věří pevně, že svým bismarckovským duchem vystraší z vlády Thunovy duši: "Hrabě Thun v prvé řadě bude potřebovat říšské rady", doufají sebevědomě štyřští kohouti, "Rakousko bude proto nuceno, aby se vyrovnalo s námi Němci, aby zrušilo jazyková nařízení beze vsí náhrady Čechům!"

Stejně utěšuje se pan Nitsche: Ažkoliv propozice Thunovy dosud pro nás Němce byly nepřijatelné, přece mám naději, že nové vyjednávání, na něž dojde, přinese Němcům lepší ovoce. K tomu podotýká zdejší "Tagblatt": Jak se nám ze spolehlivé strany z Vídně sděluje, lze vskutku co nejdříve očekávati nové vyjednávání hr. Thuna ....

Na čem zakládají se tyto naděje? Nastal opět záchvat slabosti při vládě páně Thunově. Snad proto, že uherský ministrpresident jest zatvrzelým a nechce prolongovat provisorium? Vskutku jdou takové pověsti z Pešti.

"Geniální" bosenský ministr p. Kallay ujal prý se záslužné úlohy prostředníkem mezi Thunem a Banfyem. Thun prý žádal o novou půlletní lhůtu, do které by si troufal postavit na svět nový parlament cislajtánský na základě nového volebního řádu, oktroyovaného mocí § 14. Avšak Banfy prý žádost tu zhoia odmítl.

Následkem toho chvátá prý p. Kallay ku císařskému dvoru do Ištu, Thun a Kaizl pak znovu do Pešti.

V týdnu prý bude rozhodnuto vše. Nuže v ten týden však právě případnou smuteční demonstrace za Bismarcka. Není pochybnosti, že mezi všemi demonstranty nejhorlivějšími budou němečtí centralisté rakouští. Jako dříve bojovali živým Bismarckem, tak budou nyní strašiti nebožtíkovým duchem.

Dá se vláda Thunova, dájí se kruhové rozhodující zastrašiti? Neměla by jim právě smrt Bismarckova důtklivě připomenouti, jaký by byl býval před 32 lety osud této monarchie, kdyby po bitvě kralohradecké v semích

koruny české nebyli Prusáci vrazili na statečný, uvědomělý národ český, jenž za žádnou světa cenu nedal se vlákat v osidla Germanie? Tak že o něm roku 1889 sám Bismarck propověděl:

"Čechové jsou zdatný, schopný a silný národ; s nimi každý stát musil by se vyrovnat."

Z výstaviště.

Na východním konci severního pořadí výstavních budov nalezá se budova elektrická a strojnická. V této nakupeny všechny nejnovější vynálezy v oboru tomto a mimo nich nesmírné množství rozmanitých výrobků. Nejvíce pouť v budově této výstavka Westinghousovy elektrické společnosti, kteráž hlavně vystavuje tu veliké různé motory pro pouliční dráhy, jakož i ku všem jiným bybným potřebám. Výstavka zaujímá místo 2600 čtverečních stop, zrovna při hlavní chodbě. Co na první pohled zrak upoutá, jest obrovský generator elektrické síly pro pouliční dráhy, kterýž vyvozuje sílu 1000 sil koňských. Též vystavují desku přenosnou (switch board) ku přenášení proudu elektrického z jedné dráhy na druhou, kterýž může sloužiti k přenášení proudu 7000 koňských sil. Nesčetné tu vystavené motory ovšem obyčejného navštěvovatele, kterýž není zasvěcen ve vědě a síle elektrické, nezajímají takovou měrou, jak by zasluhovaly. Věk jeden zjev elektiny bez výminky pouť každého. Jest to totiž deska blyšková, na kteréž po vůli lze vyvozo- vati blesky a rachot hromu, ovšem v miniatuře. Stisknutím knoflíku viděti jest křivkoviati blesky po temné desce a slyšeti praktot jisker elektrických tak silný, že rozléhá se po celé budově. Velký nápis uprostřed výstavky (Westinghouse Electric Comp.) se stříhavě illuminauje, totiž jedna písmena po druhé zaskví se v záři elektrického světla a kdy všechny zazářily, zhasnou náhle, kteražto hříčka se neustále opakuje.

Generál Electric Company vystavuje též rozmanité motory menší než větší síly a co zajímavost má tu temnou komoru, v níž se na ukázkou vyvozuji Roentgenovy X paprsky.

Nebraska Telephone Company má tu znárodnou celou síť telegrafní a nejen to, nýbrž celou řadu různých telefonických přístrojů, poskytujících celkový obraz vývinu telefonu. Co obyčejného laika snad nejvíce zajímá, jsou zavěšené vrchem na drátě dvě trubky. Promluví-li se do které z nich, odpovídá ihned hlas kohosi neznámého a kdo ví kde se nalezá jich. Kdo nezná ničeho o telefonování, tomu se ovšem zdá to býti záhadou, kterak to možno. Věk jest ovšem zcela jednoduchá. Jest to obyčejný telefon, kterýž však na konci má přidělaný trubkový hlas sbírající, aneb sesilující. Mluvíme-li blíž trubky, sbírá tato hlas a nese jej k místu kde sedí neznámý nám posluchač. Mluví-li tento, sesiluje se hlas jak z trubky vychází a umožňuje, že jej slyšíme na mnoho kroků vzdálenosti.

Western Union Telegraph Co. ovšem má tu též svou výstavku a koho to zajímá může se zde poučiti o rozmanitých telegrafických přístrojích a jich používání a úžasném pokroku, kterýž v telegrafování učiněn byl.

Western Telephone Constructio- n Company z Chicaga a několik jiných různých společností vystavují všechny potřeby nutné při zřizování a stavbě telefonů a telegrafů.

Obě velké zbroje vyrábějící továrny, Winchestera i Remingtonova mají tu velmi hojnou a pěknou výstavku, kteráž musí nevyhnutelně zajímati každého milovníka střelby. Jest tu zbraň stělná a stělnivo nejrozmanitějšího druhu, od malých revolverů až po dělo. Výstavka stělné zbraně ho- nební jest zejména nesmírně bohatou a tu mohou naružiti lovci seznaní, co nejnovějšího v oboru tomto nyní se vyrábí. Do tohoto oboru patří též výstavka Hazard Powder Co., kteráž sama sebou sotva by velkou pozornost poutala. Avšak vystavovatelé se domyslným způsobem postarali o to, aby pozornosti obecenstva ne- ušla. Mají totiž ze zboží jež vyrábějí zřizeno bicyklistu. Tělo jeho tvoří velký soudek od pra- chu, ostatní údy jsou zřizeny bud z menších soudeků aneb různých menších nádob, v nichž se výrobky závodu toho prodávají a jeli-

kož bicyklista jest v neustálém pohybu, jest přirozeno, že každý se na chvíli zastaví a dómýslně sestrojeno panáka pozoruje.

Teprve nedávno dozvěděli jsme se, že i v této budově zastoupena jest česká firma a sice chvalně známý strojník a olovník p. Leo Baroch. Zrovna u prostřední chodby, vedle výstavky Winchestero- vy, nalezá se výstavka pana Barocha a sice vystaveny jsou tu všeobecně známé a oblíbené cle- velandské pumpy na pivo a jiná zařízení pro hostince. Jsou tu pumpy jež automaticky ženou se vodní silou a kteráž proto nemají takměř zapotřeby dohlídky. Jsou tu vzduchové pumpy, kteráž že- nou se ručním kolem i jsou tu ruční pumpy obyčejné. V nynější době jest již málo těch hostinců, kteráž by prospěšnost těchto pump neuznávaly. Bývaly doby, kdy používan byl k výčepu jednodu- chý kohoutek, kterýž se do soud- ku narazil a pivo se točilo. Při takové manipulaci ovšem síla z piva neustále uchází a nežli je soudek napolo vytočený, již poz- bylo pivo své uhelky, své říznosti a pěnivosti. To však jest ne- možným při pumpách, jež vysta- vuje pan Baroch. Těmi se tlačí vzduch do soudku a nedovoluje unikání uhelky, tak že pivo až do poslední kapky zůstává neustále řízným a pěnivým. Pumpa taková vyplatí se takřka v několika dnech.

Velmi zajímavou jest též vý- stavka pana A. Kiewita, nalezající se vedle výstavky pana Barocha. Týž totiž vystavuje filtrační přístroj na vodu, jehož jak známo tak velmi mnoho zejména v Oma- ze zapotřeby jest. Týž jest velice jednoduchým. V podlouhlé rou- ke zasazen jest váleček velmi lehkého a vodě propustného nerostu. Tento váleček jest veskrze provr- tán a do této rourky zasazena jest trubička. Do trubičky pouští se voda, kteráž následkem tlaku z vodárny proniká porovitým kame- nem dovnitř a tlačena jest trubič- kou ven. Voda, kterou vodárna omažská dodává jest jak známo ze špinavé a mnoho rmutu sebou nesoucí řeky Missouri a až vodár- na má několik nádržek k usazová- ní se rmutu, přece jen voda, kterouž pítí musíme, obzvláště dobou letní, jest kalnou. Projde- li však tímto filtrem, vytéká trubič- kou ven čistá a křísťálá a napí- je se jí člověk se zcela jinou chutí. Rmut z vody se usazuje na vrch válečku a třeba tento občas otfítí. Když budete míti žízeň, a budete poblíž elektrické budovy, zajděte si ke Kiewitovi a dojistá že žízeň svou douškem křísťálové vody uhasíte.

Činíme tuto zmínku jen o těch hlavnějších výstavkách této budovy, pomíjeme velké množství jiných drobnějších, z nichž však každá o sobě za podivnou stojí. Elektřina jest nejzajímavějším zjevem v přírodě, jest nejzajima- vějším oborem vědy a poskytuje nejhojnější pole k vynálezům no- vodobůva a proto doista zaslouží budova elektrická důkladně pro- hlédnutí od každého navštěvova- tele.

Stává nebezpečí v nedbalém užívání léku, o němž ani dosti málo není známo. Mnohé mohou býti dobré a ve své přípravě neškodné, ale v de- vadnosti ze sto případů jest to opá- čné. Mnozí lidé musejí svoji lehkomyšlnost draze zaplatiti. Přidržte se starého spolehlivého a nebudete lovitivati. Dra. Petra Hoboko jest lékem, který čistí krev a proto zaručuje zdraví. Zbavuje tělesnou soustavu všech ne- čistot a nemocná ústrojí těla pravidlu- je. Nemí to tak zvaný lékárnický lék, nýbrž provádá se jen od zvláštních místních jednatelů. Nemůžete-li ho ve vašem sousedství obdržeti, pište přímo na Dr. P. Fahrney, 112—114 So. Hoyle Ave., Chicago, Ill.

A. MAŠINDA.
nejstarší český lékárník v Nebrasce má lékárnu v Prague, Neb.

Je vždy čerstvě zásoben všemi do- mácími hofjými prostředky. Byliny, květy, kořinky, kapky, olejčky, št- víčky, prášky, masti pro různé bolest- jako podlom (fellow), mast pro otravu krve, začínající v končetinách, masti pro tořákové boláky, léky pro kořáskou koliku, různá masála pro lidi i pro do- mácí zvířata, to vše připravují dle dlouholetých, osvědčených zkušeností. Prostředky skoro okamžitě účinkují proti píchání v uších, proti rýmě, proti bolení zubů a tolení hlavy, masti proti kufm okem, užívání pro játra a ledviny, Elizir pro změnu života u ženských a kdo ví, co jiných věcí. Tím mi ovšem záoba léků vzrostla tak, že mohu vypínti každý recept, ať ho psal kterýkoliv doktor. Dovoláva je se Vaší přízní, doufám, že v čas potřeby navštívíte vidy

A. MAŠINDA.

Každý hoch má zapotřeby obcho- dno vzdělání, však nejprospěšnější jest toto hochovi farmerskému. Jestli pak víte, že nejdražší naším obchodníci ve velkých městech byli druhdy hochy farmářskými? Když budete pátrati po jejich životopisu, budete až překva- peni, jak velký počet jest takových zdatilých obchodníků, kteří narodili se a vyrostli na farmě. Také jest každému známo, že většina těch, kteří vynikli v životě obecně a jejich jmena zapsána jsou písmem skvoncem v dě- jinách této země, zrodili se a vychová- ni byli na farmách. Jednou z příčin toho jest dojistá přičinlivost a vytrva- lost, kteráž se dítřím na farmě od mládí vštěpuje. Jestli pak s tou poří- se smysl obchodní a dostane se tako- věmu nadějnému dítěti potřebného školního vzdělání, pak otvírá se mu cesta k zdárné budoucnosti.

Cílem a snahou Omaha Commercial & Business College v Omaze je, při- spůsobiti mládež obchodnímu povolá- ní. Ve směru tomto působí již mnohá léta a chvalná pověst ústavu toho zřítá tu měrou, že minulý rok na- vštěvovalo jej mezi 800 a 900 studentů.

Žádná jiná obchodní kolej na západě nemůže se vykázati takovými výsledky. Každého, kdo hledá vyššího vzdělání a zejména vzdělání obchodního, bude zajímati následující po- učení o tomto ústavu a jeho zřízení a pravidlech.

Školní rok — Tento počíná dnem 1. září a trvá 52 týdnů. K vůli pohodlí rozdělen jest na období, nebo-li kurs pod- zimní, zimní a jarní.

Studenti přijímají se kre- roukoliv dobu roční. Třídý jsou tak upraveny, že mohou studenti započeti se studiem přiměřenými kdy- kolivěk.

Přijímací zkoušky se žádné nevyza- dují. Nečiní žádného rozdílu, jak pokročilým jest žák ve vzdělání svém. Podle pokročlosti své jest vřáden do příslušné třídy. Jestli jest ve vzdě- lání svém velmi pozadu, vřáden jest do třídy přípravné, kdež setrvá, až nabyde potřebného vzdělání ku vstou- pení do třídy, neb obrátí vyšších.

Zádný čas není určen, aneb ustano- ven, ku prožití kterékoli kursu předmětu učebního. To vše závisí na schopnosti a plnosti studentů.

Každý student, kterýž dokončí stu- die v některém oboru kterékoli odboru, obdrží diplom, nesoucí podpis předsedy a sekretáře a pečat ústavu.

Studenti řečí anglické neznají, vy- učují se v přípravce řeči té a obyčejně ve třech měsících naučí se dostatečně čísti, psáti i mluvíti řeč anglickou, tak aby mohli přikročiti ku studium některého oboru jiného.

Stravu lze obdržeti obyčejně v sou- kromých ročních za \$3.00 až \$4.00 týdně. Když zjedná se pokoj pro by- dlení a stravu se v restauratech, může vystačiti i s \$2.50 týdně.

Byty lze dostati ve všech částech města po \$2.00, \$2.50 až \$3.00 měsíčně, dle toho, kde se nalezají a jak jsou nábytkem vypraveny. Studenti navštěvující kolej platí průměrem oby- čejně 50 centů týdně a za tu cenu obdrží byty obtočné nábytkem vypra- vené se světlém a teplem. Není třeba přivážeti z domu lůžka, jelikož lze nábytkem opatřený byt najmouti sko- ro tak levně jako prázdny.

Říditelstvo ústavu opatří každému studentu, ať mužskému neb ženě, stravu v náhradu za 3 hodiny práce denně. Práce tato poskytuje buď v obslužení domácnosti soukromé rodi-

ny, posluhování na stůl v restauraci, aneb roznášky některého z našich denních časopisů. Všechna tato prá- ce koná se mimo školních hodin a nepřekáží nikterak školním povinno- stem. Říditelstvo ústavu praví: "Mno- zí z našich studentů nejen že takto vydělávají si stravu, nýbrž jinou práci vydělávají ještě \$10 až \$30 měsíčně. Více než 90 procent našich studentů si takto vypomáhají. Pracující za stravu a často i za byt, mohou navště- vovati šest až osm měsíců školy takřka bez výlohy. Sta studentů na- šich tímto způsobem nabylo vzdělání v koleji a obdrželi výnosná posavení." Jestli byste si přáli chodit do školy a pracovat za stravu, dopište říditelstvu ústavu ihned. Obdržíte odpovět obra- tem pošty, jaké příležitosti se naha- zují a když by místo takové pro Vás nebylo, tedy se Vám to svědomitě sdělí. Mladé dívky zejména mohou vždy nalézt místa. Během měsíce ledna a února je obyčejně o taková místa nouze, avšak ve všech jiných dobách ročních může ústav taková místa opatřiti.

Některé ze studentů stravují se sami. Dva neb tři studenti najmou světnici a sami si vaří. To jest způsob velmi šetrný. Některé ze studentek vycházejí tímto způsobem s výlohou \$1.50 týdně.

Škola nalezá se ve čtvrtém poschodí budovy Boston Storu, kteráž je k tomu účeli zvláště zařízena. Do poschodí toho vedou schody i elevator z jižní strany budovy. Budova tato stojí sama o sobě a tak má nejen světlo ze všech stran, nýbrž i každý věnek. Okna jsou na všech stranách budovy a lepší osvětlení a pohodlnější školní místnosti nelze naleznouti v celém městě. Vnitřní zařízení jest v každém ohledu dokonale.

"Co mohou očekávati, když bych pro- šel úplný kurs obchodní v "Omaha Commercial & Business College," máhe jinak dosti dobrá schopnost?" To jest otázka, která před každou jinou dojistá na myslí táne. Můžete nalézt dobrá posavení a pohodlnější školní místnosti, jak jste nabyli zručnosti v práci své. Však to jest to nejmenší. Jestliže někdy započnete obchod svůj vlastní, shleďte, že, to co jste se na- učili, bude Vám nezbytným a že jen pomocí toho vzdělání můžete prospí- vati a pokračovati. Však nejen v obchodě, nýbrž v každém povolání, na farmě aneb v čemkoliv jiném, osvědčí se vzdělání zde nabyté neocenitelným. Peníze v porovnání se vzděláním nejsou žádným majetkem, jelikož se zde student naučí, to mu nikdo vztati nemůže, toho nikdo jej nezaví- nýbrž to zůstane jeho majetkem na vždy, až do hrobu. Dopíše si na Omaha Commercial & Business College o jejich časopis "Western Educator" a katalog; budou Vám poslány zdarma. Pište jim na poštovní kartě, aneb navštívte je, ať přijedete na český den, dne 27. srpna 1898.

Paroplav. Spol. Sev.-německého Lloyd.

Po parolodích expresních nejrychlejší jízda přes moře za 5 dní 15 hod. a 10 minut.

Table with 2 columns: Destination (Z New York, Z Bremen, Z Hamburg, Z New York) and Price. Includes rates for express and regular services.

OELRICHS & CO.
2 Bowling Green, New York.
HLAVNÍ JEDNATELÉ PRO ZÁPAD.
H. Claussenius & Co.
27-22 Dearborn Street, Chicago, Ill.

Hambursko-Amer. akciová paropl. spol.

Po parolodích expresních nejrychlejší jízda přes moře za 5 dní 21. h.

Table with 2 columns: Destination (Z New York, Z Hamburg, Z New York) and Price. Includes rates for express and regular services.

HAMBURG - AMERICAN LINE,
57 Broadway, New York | 111 W. W. cor. Randolph & LaSalle Street, Chicago, Illinois.